

S. Sayısı : 158

Devlet denizyolları işletme umum müdürlüğü 1940 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkında kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/611)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı: 6/1499

14 - IV - 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü 1940 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkında Münakalât vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 8 - IV - 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe lâiyhası

Mülga Denizbank ile Etibank ve Türk tecim anonim şirketinin ve bu meyanda da üç şahsın teşkil ettikleri (Sosyete Şilep Türk anonim şirketi) ndeki Denizbank hisseleri 3633 numaralı kanunla Devlet Denizyolları işletmesine intikal etmiş ve bu şirketteki diğer eşhası hakikiye ve hükmiyenin sahip buldukları hisselerin de Denizyolları işletme idaresi tarafından nominal kıymetleri üzerinden satın alınarak şirketin gemilerile birlikte mevcudatının bu müesseseye mal edilmesi kararlaştırılmıştı.

Mevzubahs hisselerin satın alınabilmesi için 3633 sayılı kanununun 32 nci maddesi mucibince ihraç olunacak bonolar hasılından (520 780) liranın Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü 1939 malî yılı bütçesine varidat kısmına irat ve masraf kısmında (Sosyete Şilep Türk anonim şirketi hisselerinin mubayaa bedeli) adile açılacak bir fasla tahsisat kaydına 3785 numaralı kanunla da salâhiyet verilmiştir.

Bu suretle elde edilen tahsisatla Etibanka ait 991 hisse satın alınmış ve bu kısım tasfiye edilmiştir.

Ancak Türk tecim anonim şirketi namına hareket eden ve bu şirketin başlıca hissedarı bulunan İş bankası gemi fiatlarının artmış olması itibarile hisselerinin nominal kıymetleri üzerinden mubayaaasını muvafıkı nasafet olamayacağını ileri sürerek itirazda bulunması üzerine 1939 malî yılı zarfında işin intacı mümkün olamamış ve ancak o sene ile mukayyet olan tahsisat salâhiyeti de zail olmuştur.

Bu işin intacı için ahiren İş bankası ile yapılan temaslar neticesinde en mutavassıt bir şekli hal olarak şirketin teşekkülü tarihinden itibaren tahakkuk edip hissedarlara tevzi edilmemiş olan safi kârlardan Türk tecim anonim şirketine isabet eden miktarın da verilmesi suretile hisselerin nominal kıymetleri üzerinden satın alınması esası üzerinde mutabakat hâsıl olmuştur.

Binaenaleyh bu esas dairesinde hisselerin mubayaaası için muktazi (268 400) liralık tahsisat salâhiyetini istihdaf eden işbu kanun lâiyhası hazırlanmış bulunmaktadır.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 90
Evas No. 1/611

22 - IV - 1941

Yüksek Reisliğe

Devlet denizyolları İşletme umum müdürlüğünün 1940 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılması hakkında Münakalât vekillüğince hazırlanıp Başvekâletin 14 - IV - 1941 tarih ve 6/1499 sayılı tezkere ile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize havale buyurulmakla Münakalât vekili Cevdet Kerim İncedayı hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi:

Mülga Denizbank ile Etibank ve Türk Tecim anonim şirket ile üç şahsın (Sosyete Şilep Türk Anonim şirketi) nam ile teşkil eyledikleri Vapurculuk şirketine ait hisse senetlerinden mülga Denizbanka ait olanlar 3633 numaralı kanun hükmünce Devlet denizyolları idaresine intikal etmiş ve diğer hisselerin de nominal kıymetleri üzerinden mezkûr idarece satın alınarak şirketin gemileriyle mevcudatının bu müesseseye maledilmesi 3785 numaralı kanun ile kabul edilmiş idi.

Alman izahata göre zikri geçen kanun hükmüne tevfiқан şimdiye kadar Etibanka ait 991 hisse 252 bin liralık bono mukabilinde satın alınmış ise de Türk Tecim şirketi namına hareket eden İş bankası vapur fiatlarının tereffüünü ileri sürerek elinde bulundurduğu hisseleri nominal kıymeti üzerinden satmağa razı olmamış ve bu sebeple 1939 malî yılında işin intacı ve bu hisselerin alınması için verilmiş olan tahsisatın sarfı kabil olamamıştır.

Ahiren İş bankası ile yapılan temas netice-

sinde şirketin teşekkülü tarihinden itibaren tahakkuk eden hissedarlara tevzi edilmeyen 84 bin liralık safî kârdan Türk Tecim anonim şirketine isabet eden miktarın verilmesi suretile hisselerin nominal kıymetleri üzerinden mübayaasında mutabakat hâsıl olduğu ve binaenaleyh 3785 numaralı kanun ile verilip te istimali kabil olmayan mütebaki 268 400 lira tahsisatın 1940 bütçesine konması icap ettiği anlaşılmış ve evvelce esası kararlaştırılmış bir muamelelerin ikmalini istihdaf eden kanun lâyihası Encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
İ. Eker	T. Coşkan	H. Kitabcı
Kâtip		
İstanbul	Ağrı	Bolu
F. Öymen	İ. Tav	C. S. Siren
Bolu	Bursa	Bursa
Dr. Z. Ülgen	A. N. Ayas	Dr. S. Kavak
Elâzığ	Giresun	İsparta
M. F. Altay	M. Akkaya	K. Turan
İsparta	Kayseri	Kayseri
R. Ünbü	S. H. Ürgübbü	S. Sorim
Kütahya	Kankarali	Mardin
A. Timidoğlu	B. Deaker	R. İnten
Ordu	Trabzon	
H. Yalman	S. Day	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü
1940 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılması
hakkında kanun lâyihası*

MADDE 1 — 3633 sayılı kanunun 32 nci madesi mucibince ihraç olunan bonolar hâsılından (268 400) lirasının Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü 1940 malî yılı bütçesinin varidat kısmında irat ve masraf kısmında (Sosyete Şilep Türk Anonim şirketi hisse senetleri bakiyesinin mubayaa bedeli) adile açılacak birer fasla tahsisat kaydine mezuniyet verilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya

Maliye ve Münakalât vekilleri memurdur.

8 - IV - 1941

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>H. Menemenciöglu</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Mâl. V.
<i>Fayık Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.	
<i>C. K. İncedayı</i>	<i>M. Ökmen</i>	